

SU YÖNETİMİ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ POLİTİKAMIZ

Yaşam kaynağımız olan su kaynakları artmıyor, aksine, küresel ısınma ve nüfus artışı karşısında gün geçtikçe yetersiz hale geliyor... Gelecek yıllarda ‘beyaz petrol’ olarak kabul edileceği öngörülen suyun değeri daha iyi anlaşılacaktır. İşte tam da bu nedenle bugün, yeryüzündeki canlılara hediye ve büyük bir nimet olarak gönderilmiş olan suyun geç kalmadan kişisel olarak, aile olarak, tarımla meşgul olan çiftçiler olarak, devlet olarak, yapabileceklerimizi yapmak, kısa, orta ve uzun vadeli politikaları gündemimize ve uygulamamıza almak zorundayız.

Etkin su yönetimi, su tasarrufu yanında enerji verimliliğini ve zamandan tasarrufu da beraberinde getirecektir. Su kullanımı için ayıracağımız kaynaklarda ve işletme giderlerinde de hatırı sayılır iyileşmeler sağlayacaktır. Bu yazıda, suyun önemi tespit edildikten sonra, yapılabilecekler konusundaki yorumlar ortaya konmuştur.

Su nedir? Suyun önemi nedir?

Suyu ne kadar tanıyoruz? İnsan bildiğine dost, bilmediğine düşman olurmuş. Bir şeyi ne kadar çok bilirsek o kadar çok severiz. Dolayısıyla hayat kaynağımız, temel hammaddemiz olan suyu bilmemiz, onu tanımamız kendisiyle olan iletişimimizi yönlendirecektir. Bilgi duygularımızı, düşüncelerimizi ve hareketlerimizi oluşturur. Su, yüce yaratıcımızın yeryüzünde bulunanlara en güzel hediyesi ve israf edilmemesi gereken büyük bir nimettir. Su insanın dünya üzerindeki serüveninin başından bu yana en önemli yol arkadaşıdır. Alternatifsiz şifa ve arınma kaynağı, iyileştirici ilaçtır. Yaşamın dört temel kaynağından biri olan su (Toprak, hava ve ateş ile) tüm canlıların ham maddesidir. Aynı zamanda kişisel ve toplumsal huzur ve enerjinin esin kaynağıdır. Su sevgilidir, sevendir. Su güçtür, su canlılıktır.

Japonca’da çok şey anlatan ‘mon-yay-nay’ kelimesi dünyadaki her şeyin Yaratanın bir hediyesi olduğu, değer verilip korunması ve israf edilmemesi gerektiği anlamına gelir. Japonlar der ki; “Biz Japonlar, her şeyin kullanılmak üzere bize verilmiş mukaddes emanetler olduğuna inanırız. Bu değerleri boşa harcamak bir nevi günahdır. Bu, başta **zaman** olmak üzere **su** ve **kağıt** için de geçerlidir.”

Suyun israf edilmemesi, yeniden kullanılması ve geri kazanılması, gereksiz su kullanımını en aza indirerek oluşan atık su miktarını düşürecektir. Su kullanım miktarını azaltarak ve göreceli olarak temiz olan suyu tekrar kullanarak, işletme ve hanelerin hem maliyetlerinde azalma sağlayacak, hem de atık su miktarını azaltacaktır. Ayrıca, ısıtma ve soğutma ekipmanının verimliliği arttırılarak ve ısıtma-soğutma ihtiyaçları azaltılarak su kullanımı ve atık su oluşumu önemli ölçüde düşürülebilmektedir.

Dünyada suyun durumu nedir?

Su, en temel kaynaklarımızdan biri... Ancak, sadece insan kullanımı açısından değil, ekolojik sistemler açısından da sınırlı bir arza sahip.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı'na göre; dünyada 1400 milyon km³ su bulunuyor. Ancak bu suyun yüzde 97,5'i tuzlu su, yüzde 2,5'i tatlı sudur. Tatlı suların yüzde 69,5'i kutuplarda buzul olarak veya donmuş toprak tabakasında bulunuyor. Tatlı suların, yüzde 30,1'i yeraltı suyu, kalan yüzde 0,4'lük bölümü ise yüzey ve atmosfer sularını oluşturuyor. Yani, **kolayca ulaşılabilecek ve kullanılabilir su oranı, toplam suyun yüzde 0,4'ü**... Dünyada kullanılan suyun ise yüzde 85'ini nüfusun yüzde 12'si tüketiyor. Bu yüzde 12'nin de üçüncü dünya ülkelerinde yaşamadığı aşikâr...

Su endüstrisinin yıllık kârı dünya üzerinde yaklaşık 1 trilyon USD olarak belirtiliyor. Petrol sanayinin kârının yüzde 40'ına ulaştı ve şimdiden ilaç sektörünün kârını geçti... Dünya sularının henüz yüzde 5'inin özelleştirildiğini düşünürsek, ne kadar büyük bir kâr potansiyeli olduğunu anlaşılabilir...

Gıda güvenliği konusunun merkezinde de, sulu tarımın dünyadaki toplam ekin üretiminin yüzde 50'sine varmasından dolayı yaşanan su kıtlığı yer alıyor. Kaygı uyandıran biri diğer unsur ise; iklim değişikliği... İklim modeli simülasyonlarına göre, yağmur düzeni yoğunluğu ve aşırılığındaki kaymalar, ayrıca; farklı mevsimlerde yağmurun emilmeyerek toprak üstünde kalan kısmında görülen değişimler, suya erişimdeki eşitsizliklerin daha da artacağını gösteriyor.

Halen dünya nüfusunun yüzde 40'ı yeterli temiz suya hasret

2025 yılında 3 milyar insan susuz kalacağı, 2032 yılında ise Orta Doğu'nun yüzde 95'inin su sıkıntısı çekeceği öngörülüyor.

Her yıl 4 milyar ishal vakası yaşanıyor.

Her yıl 2.2 milyon insan ishalden ölüyor.

Kuşların 1183 türü; memelilerin 1130 türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Enerji kaynakları tükeniyor...

Enerjinin amaca uygun olarak en verimli ve ekonomik şekilde kullanımı, enerji kaynaklarının giderek tükendiği günümüzde daha da ön plana çıktı. 2050 yılına kadar dünya petrol rezervlerinin tükeneceği tahmin ediliyor.

Artık su hakkında yeniden düşünme zamanı...

Daha az kullanmalı, daha çok tasarruf etmeli, her zaman sahip çıkmalıyız. Bilinçlenmeli ve bilinçlendirmeliyiz.

Bir insanın su tüketim miktarı

Genellikle, bir insanın biyolojik ihtiyaçlarını karşılaması ve yaşamını sürdürebilmesi için, günde minimum 25 litre su tüketmesi gerekli. İçme, yemek pişirme, yıkanma, çamaşır gibi amaçlarla kullanılacak su dikkate alındığında ise, kişi başına günlük ortalama kentsel su tüketim standardı 150 litre olarak kabul ediliyor.

Dünyada kişi başına su tüketim miktarı

Sanayileşmiş ülkelerde 266 litre iken Afrika'da 67, Asya'da 143, Arap ülkelerinde 158, Latin Amerika'da 184 litredir. Türkiye'de ise kişi başına günlük su tüketimi ortalama 111 litredir.

Türkiye sanıldığı gibi su zengini bir ülke değil!

Bir ülkenin su zengini sayılabilmesi için, kişi başına düşen yıllık su miktarı en az 8000-10.000 m³ arasında olmalıdır. Kişi başına düşen yıllık 1430 m³'lük kullanılabilir su miktarıyla Türkiye, sanıldığı gibi su zengini bir ülke değildir.

Türkiye'de genel itibariyle su kaynaklarının kullanım oranları;

- Yüzde 70'i tarımda,
- Yüzde 15'i sanayide,
- Yüzde 15'i evsel amaçlı kullanılmaktadır.

Evlerde su kullanımının dağılımı ise;

- Yüzde 40 banyo ve duşlarda,
- Yüzde 30 tuvaletlerde,
- Yüzde 15 çamaşır yıkamada,
- Yüzde 10 mutfaklarda,
- Yüzde 5 temizlik amaçlı kullanımdır.

Su yönetimi ve rasyonel kullanımı için neler yapabiliriz?

DSİ verilerine göre su kaynaklarımızı yüzde 100 verimle kullansak bile; 2030 yılında nüfusumuz 80 milyona ulaşacak. Kişi başına düşen 1100 m³ kullanılabilir su miktarıyla, su sıkıntısı çeken bir ülke olacağız. Buna göre, 2050 ya da 2100 yılında, Türkiye'nin çok ciddi bir su kriziyle baş başa kalacağı kaçınılmaz. Bu tehlikeyi en aza indirmek için, su kaynaklarımız çok dikkatli ve iyi yönetilmeli...

Türkiye su kıtlığı çeken ülkeler arasında yer almamakla birlikte, küresel ısınma, hızlı nüfus artışı, kirlenme ve yıllık yağış ortalamasının dünya ortalamasından düşük olması; mevcut kaynakların daha dikkatli kullanılmasını ve kirlenmeye karşı gerekli tedbirlerin bir an önce alınmasını gerektiriyor. Su H₂O olarak basit bir bileşik olmasına rağmen yönetimi zordur.

Türkiye'de su konusunda herkese önemli görevler düşüyor. Bireylerimize, su armatürleri üreten üreticilere, tarım ile uğraşan çiftçilere, konut yapan inşaat şirketlerine, mühendislik firmalarına, sanayi işletmelerine, devletimize, yerel yönetimlere ve su kuruluşlarına pek çok sorumluluk yüklüyor.

SANTRAL PARK olarak hedefimiz çevreci, tasarruflu ürünler üreterek insan hayatındaki konforu azaltmadan sudan, zamandan, enerjiden tasarruf sağlamaktır. Bu amaçla:

- Suyu tasarruf eden,
- Enerji tasarrufu sağlayan,
- Sağlığa zarar vermeyen,
- Sessiz çalışan, dayanıklı,
- Ergonomik,
- Uzun ömürlü, 6 yıl garantili
- Yeşil bina konseptine uygun, yenilikçi
- Ulusal ve uluslar arası standartlara uygun armatürler, vanalar ve akış kontrol sistemleri üretiyoruz.

Çevre konusunda önce insana, sonra, çevre koşullarının ISO 14001 Standartları'nda çevreci olmasına gayret ediyoruz. Giderek artan susuzluk tehdidinde dair farkındalık ile her geçen gün uyanan bilince paralel olarak, üretim felsefemizi 'çevreyi koruma' misyonu üzerine yapılandırıyoruz. Doğal kaynaklara ve çevreye saygılı üretim yapıyoruz. Çevreye dost, temiz üretim teknolojileri kullanıyoruz. Çevre dostu, yeşil bina konseptine (Leed ve bream standartlarına) uygun yenilikçi ve tasarruflu ürünler üretiyoruz.

Su ve enerji tasarrufuna yönelik tesisat ürün geliştirmeleri nelerdir?

Tesisat ürünlerine ait iyileştirme yaptığımız yenilikçi ürünleri dört ana grupta toplayabiliriz;

1. Batarya ve Musluklar Grubu
2. Mekanik Tesisat Grubu
3. Duş Sistemleri Grubu
4. Rezervuar ve İç Takımları Grubu
5. **Bataryalarda tasarruf için yaptığımız değişiklikler:** Miks serisi lavabo ve eviye bataryaları su tasarrufu sağlayan çift kademeli özel kartuş yapısıyla yüzde 50 su tasarrufu sağlar. Herhangi bir batarya dakikada 17-18 litre su akıtırken bataryaları özel kartuşu ile dakikada 7,5 litre su akıtır. Yani dakikada 10,5 litre su tasarrufu sağlar. Ayrıca, ürünlerde kullandığımız özel perlatörler ile su akış miktarı sabitlenerek yüzde 50 su tasarrufu sağlanır.

Fotoselli Lavabo ve Pisuvar Bataryaları

- Turistik tesislerde, Benzin istasyonu, alışveriş merkezleri, okullar, hastaneler gibi halka açık yerlerde suyun gereksiz yere akıtıldığı, bazen de armatürün hiç kapatılmadığı biliniyor. Bu sorunlara fotoselli bataryalar çözüm getiriyor ve tasarruf sağlıyor.
- Su tasarrufu
- Hijyenik
- Elektrikli veya pilli çalışma imkanı
- Soğuk veya hem soğuk/hem sıcak su girişli modeller

- 4 yıl pil ömrü (500.000 açma-kapama)
- Su akış zamanı ayarı
- Su, zaman ve enerji tasarrufu
- Dakikada 7,5 litre su akışı. Ayrıca 1,9-3 ve 5 lt/dakika seçenekleri.

Termostatik Banyo, Lavabo ve Eviye Bataryaları

- Sıcaklık ayarı için israf edilen su miktarını azaltır. Ani sıcaklık değişimlerini önler.
- Konutlarda suyun yüzde 70'i banyolarda, duşlarda tüketiliyor.
- Termostatik ürünler konfor sunarken yüzde 70'lere varan su tasarrufu da sağlarlar.
- Su, enerji ve zamandan tasarruf ettirir ve emniyetlidirler.
- Kısa sürede yatırım bedelini geri döndürürler.

Zaman Ayarlı Musluklar

- Zaman ayarlı batarya ve musluklar; genel yapılarda, okullarda, alışveriş merkezlerinde açmayı tüketicinin hareketiyle başlatıp, kapatmayı otomatik olarak ayarlanan zamana göre kullanım sunan bataryalardır.
- Suyun boşa akıtılmasını, musluğun açık unutulmasını önleyerek su tasarrufu sağlarlar.

Mekanik Tesisat Ürünleri

Su Basınç Regülatörü

- Su basınç regülatörü sadece su akışı olduğunda değil, tesisattaki musluk ve bataryalar kapalı olduğunda bile basıncı kontrol etmeye devam eder.
- Apartmanlar, hastaneler, endüstriyel uygulamalar, merkezi ısıtma ve havalandırma sistemleri, sulama pompa ve kanalları, otel ve tatil köylerinde özellikle tercih edilen su basınç regülatörü pek çok avantajlar sağlar.
- Şebekedeki su basıncını ayarlar, tesisattaki basıncı istenilen seviyelere ayarlamaya yarar.
- Su ile çalışan çamaşır ve bulaşık makinesi, termosifon, şofben vb. cihazları basınç değişikliğinin oluşturduğu muhtemel hasarlardan koruduğu gibi gereksiz su tüketimini ve gürültüyü de engeller.
- Binalarda katlar arasında su basıncının eşit dağılımını sağlayarak hidroforun çalışma süresini azaltır.

Termostatik Radyatör Vanaları

- İçerisindeki hassas termostat grubu ile oda sıcaklığındaki değişiklikleri algılayarak radyatörden geçen su miktarını değiştirir. Böylelikle, ortam sıcaklığı istenilen değerde sabit kalır.
- Yüzde 30'a varan enerji tasarrufu sağlar. Kaynakların daha verimli ve ekonomik kullanılmasına katkıda bulunur.
- Elektrikli saç kurutma, ütü, lamba, pc, güneş, insan vb. harici ısı kaynaklarından elde edilen ısıyı algılayarak elde bunu doğrudan tasarrufa dönüştüren bir yalın otomasyon sistemidir.

- Uygulaması çok basittir. Herhangi bir elektrik ve başkaca bir enerji kaynağına ihtiyaç hissetmez.
- Termostatik radyatör vanaları ile harici ısı kaynaklarından elde edilen ortalama 6°C'lık fazla ısı yakıt tüketiminde yüzde 30'luk bir kazanç sağlanmış olur.

Duş Sistemlerindeki İyileştirmeler

El ve tepe duşları, dakikada harcanan su miktarını 20 litreden 9 litre akışıyla yüzde 60'a yakın tasarruf sağlar.

Rezervuar Sistemleri

Etkili su yönetimi, tasarruflu, uzun ömürlü kullanım kolaylığı ile üstünlük sağlar.

- Gömme Rezervuarlar-TS 10823
- Asma Rezervuarlar-TS 10823
- Rezervuar İç Takımları-TS 10823
- Rezervuar sistemler her kullanımda 9 litre yerine 3 litre harcayarak yüzde 40 su tasarrufu sağlar.

Birey olarak neler yapabiliriz?...

- Su tasarrufunu bireyler olarak önce kendimizde, evlerimizde ve iş yerlerimizde başlatmamız gerekir.
- Tüketici, tüketen olmaktan vazgeçmeli ve sorumlu bir kullanıcı olarak suyu saygı ile, onu severek, israf etmeyerek kullanmayı öğrenmeli ve çevremize öğretmeliyiz.
- Hanımlar yemek yağlarını lavaboya dökmemeli, bir kaptaki biriktirerek imha edilmek üzere belediyelere teslim etmelidir.
- Musluklar, sifonlar, her zaman bakımlı olmalı. Bozuk olanlar hemen onarılmalı... Çünkü saniyede bir damla akan su, yılda 3 m³ yani 3 tonluk bir tüketim demektir.
- Çamaşır ve bulaşık makineleri her kullanımda yaklaşık 40 litre su tüketir. Makinelerinizi tam doldurmadan çalıştırmayın ve kısa programları tercih edin.
- Banyo yerine duş alın. Bir duşta ortalama 50 litre su tüketilirken, bir banyoda 150 litre su tüketilir.
- Bir kişi yılda ortalama 50 bin litre suyu tuvaletlerde tüketir. Rezervuarın bir kez kullanılması ile 10-12 litre su harcanır. Yeni teknolojilerde standart modellere göre yüzde 60 daha az su kullanan rezervuarlar bulunuyor. Rezervuarların boyutunu küçültün. 12-20 litrelik yerine 6-9 ve ya 3,5-6 litrelik çift kademeli rezervuarları tercih edin.
- Hatta rezervuarın içine 1,5 litrelik dolu bir pet şişe koyun ve her kullanımda 1,5 litre tasarruf edin.
- Rezervuar çekildiğinde suyu renklendirsin ve temizlesin diye klozete asılan maddeleri kullanmayın. Bunlar kanalizasyona karışarak kirliliğe sebep olur.
- Boru ve ekipmanlarından kaynaklanan sızıntılar çok büyük miktarda su ve kaynak kaybına yol açabilir. Taşmalar ve sızıntılar gereksiz su tüketimine yol açmakta... Akış kontrol sistemleri kullanılarak bu kayıplar önlenir.
- İçme suyu dışındaki suları birkaç kez kullanmaya çalışın. Sebze ve meyve yıkadığınız suyla çiçekleri ve bahçeleri sulayabilir, temizlik yapabilirsiniz.

- Bulaşık yıkarken, tıraş olurken, ellerinizi yıkarken, dişlerinizi fırçalarken hatta abdest alırken açık bırakılan musluk, dakikada yaklaşık 15-20 litre suyun boşa akmasına sebep olur. Bu işleri yaparken musluğu ihtiyacınız olduğu kadar açın.
- Evde kullanılan temizlik malzemeleri, atık sularla nehirlerle karışır. İçinde fosfat bulunmayan ve suda ayrışabilen temizlik ürünlerini kullanın. Temizlikte sıvı sabun, toz sabun gibi doğal esaslı olanları tercih edin. (Hem doğaya zarar vermez hem de daha az suyla durulanabilir.) Diğer kimyasal deterjanların (petrol türevi temizleyiciler) doğal ortam için sakıncalarının yanı sıra bol suyla durulanmaları gerekir.
- Çamaşır suyu, atık maddelerin ayrılıp çözülmesini sağlayan yararlı bakterileri öldürür. Çamaşır suyunu olabildiğince az kullanın.
- Su basmasını engellemek için evden çıkarken ana vanayı kapatmayı unutmayın.
- Bahçenizi sulamak için, buharlaşmanın az olduğu sabah ya da akşamüstü saatlerini tercih edin.
- Otomobilinizi ve balkonlarınızı hortumla yıkamak yerine silerek veya kova ve sünger kullanarak temizleyin. Hortumla yıkama, yaklaşık yıllık 550 litre su kullanımı demektir.
- Kapı önü, balkon, teras gibi yerlerin temizliğinde hortumla su tutmak yerine süpürge kullanın.

Konut yapımcıları, inşaat şirketleri, mühendislik firmaları neler yapabilir?

- Pek çok tasarruf tedbirlerine ait uygulamalar daha planlama aşamasında araştırılmalı ve uygulanmalı.
- Yapılarda kullanım ve içme suyu tesisatları ayrılabilir. Böylelikle kullanım suyu maliyetleri düşürülebilecektir.
- Pis su hatları siyah ve gri su hattı olarak iki ayrı hat halinde yapılmalı ve gri su hattına lavabolar, duşlar bağlanmalıdır. Gri su dönüşüm sistemleri ile çok daha ucuza arıtma sağlanarak büyük ölçüde tasarruf sağlanabilir.
- Genel toplamda küçük bütçeler gerekmesine rağmen maliyetlerinden dolayı tesisat malzemelerinde ucuz manuel ürünler yerine otomasyona uygun termostatik bataryalar, vanalar tercih edilmeli.
- Yağmur suyunu biriktirerek kullanmaya yönelik alt yapı çalışmaları yapılmalı.
- Şirketlerin, kurumların, içinde buldukları çevreyi, iş ortaklarını, tedarikçilerini, kısaca temasta buldukları tüm sosyal paydaşlarını bu sorumluluğu paylaşmaya yöneltmeleri gerekiyor.

Sanayi kuruluşları neler yapabilir?

- Tesis içindeki su, buhar tesisatlardaki şebeke kayıp ve kaçakları önlenmelidir.
- Çevre dostu, yeşil ürünler tercih edilmeli.
- Yağmur suyunu toplama ve kullanmaya yönelik alt yapı çalışmaları yapılmalı.
- Tesislerde daha az su tüketecek veya tamamen susuz çalışan kuru üretim teknolojileri, sistemleri ve prosesleri tercih edilmeli.
- Su arıtma sistemleri geliştirilmelidir. Su geri kazanım oranları arttırılmalı.
- Su ve çevre bilincinin olgunlaşması için personeli, tedarikçileri ve müşterini dâhil ederek eğitim faaliyetlerine önem vermeli.
- Fabrika bahçesi ağaçlandırılmalı.
- Kirliliğin kaynağında önlenmesini ve kaynak tüketiminin azaltılmasını sağlayan teknolojiler (Proses optimizasyonu, atık geri kazanımı, yenilenebilir enerji, vb.)
- Daha az kirlüten ve kaynak tüketen çevre dostu ürünler (Biyoplastikler, su bazlı boyalar)

- Kirlilik yönetimi – boru sonu önlemler (Aritma, toz tutucu filtre, atık depolama, vb.)
- Kimyasal kullanımının azaltılması
- Yıkama, durulama işlemlerinin optimizasyonu
- Kaplama banyolarının optimizasyonu, otomasyon
- Soğutmada; kapalı çevrim sistemlerin ve soğutma kulelerinin kullanılması, kule blöflerinin minimize edilmesi – geri kazanılması
- Isıtmada; buhar sistemlerinin iyileştirilmesi, buhar geri kazanımı, ısı eşanjörlerinin tercih edilmesi, kazan blöflerinin minimize edilmesi
- Su sistemleri ve hatlarındaki otomasyon oranı artırılmalıdır.

Tarım ile uğraşan çiftçilerimiz neler yapabilir?

- Damlama sulama sistemleri tercih etmeli ve yaygınlaştırılmalı.
- Bölge şartlarına uygun olacak şekilde daha az suya ihtiyaç duyan mahsuller tercih edilmeli.
- Az su tüketen ağaç ve bitkiler ekilmeli.
- Sulama sistemleri kapalı şebeke sistemine çevrilmeli.
- Sadece açık alanlar değil, yol kenarları, bahçeler ağaçlandırılmalı.
- Tarımda açık su taşıma ve dağıtım kanallarından kapalı boru sistemine geçilerek kayıplar önlenmeli.

Devlet, yerel yönetimler ve su kuruluşları neler yapabilir?

- Şehir şebeke kayıp ve kaçakları önlenmeli.
- Damlama sulama yöntemi daha fazla teşvik edilmeli, bu konuda öncülük yapılmalı. (Damlama sulama yöntemi, salma sulama sistemine göre yüzde 50 tasarruf sağlamakla kalmıyor, bitkinin köküne giderek otların yetişmesini önüyor, verimliliği artırıyor.)
- Kamu ihtiyaçlarında çevre dostu, yeşil ürünler tercih edilmeli. Bunlar için vergisel teşvik uygulanmalı.
- Baraj ve göletlere yatırım yapılarak ‘aktif depolama kapasitesi’ artırılmalı.
- Sera gazlarını yutan orman, çayır ve yeşil alanlar genişletilmeli, mevcutlar ve su havzaları koruma altına alınmalı.
- Su kaynakları korunmalı, kirlenmesi önlenmeli ve geliştirilmeli.
- Suyun planlanması, yönetilmesi uygulamaları sürdürülebilir, katılımcı ve demokratik yapıya uygun politikalar geliştirilerek etkinleştirilmeli.
- Su konusundaki toplumsal bilincin gelişmesi ve derinleşmesine yönelik basın, yayın organlarında sürekli iletişim yapılmalı.
- 22 Mart Dünya Su Günü ilgili kurumların aktif katılımları ile daha etkin değerlendirilmeli. Endüstrinin ürettiği zehirli ve ağır metaller ihtiva eden atık suların sadece yüzde 22’si arıtılıyor. Bu oran gerek teşvikle ve gerekse yaptırımlarla artırılmalı.
- Su ve çevre bilincinin olgunlaşması için eğitim faaliyetlerine önem verilmeli.
- Okul bahçeleri, hastane bahçeleri, cami avluları ağaçlandırılmalı.
- Toplam atık suların yüzde 73’e ulaşan arıtılma ve yeniden kazanılma oranı daha yukarılara yüzde 90’lara doğru çekilmeli.
- Su kaynakları akılcı ve sürdürülebilir politikalar ile akıllıca yönetilmeli.
- Deniz suyundan tatlı su elde etme yöntemleri araştırılmalı ve en uygun olanı kullanılmalı.
- Belediyelerin, organize sanayi bölgelerinin arıtma tesisleri seçiminde gerek verimlilik, gerekse işletme giderleri açısından daha iyi ve gelişmiş performansla sahip olanlarını tercih edilmeli (Reverse Osmos, Membran vb.).

SONUÇ

Tüm bu söylediklerimizin sonucu olarak, su alınır-satılır bir metaya dönüştürülmemesi gereken temel bir insan hakkı olan kabul edilmeli. Su yaşamdır ve yaşamlarımız damacanaya sığdırılmaz. Su yüce yaratıcımızın biz dünya misafirleri için göndermiş olduğu en büyük hediye ve en büyük nimet... *Hayatın devamı için vazgeçilmez temel bir insan hakkı ve bu nedenle metalaştırılmamalı.* Herkes, sağlıklı bir yaşam sürdürebilmek için gerekli sağlıklı ve güvenli suya ulaşabilmeli. Akar su ve göl suyunun kullanımı konusunda tüm yöre ve güzergahındaki halklarının kullanımı için eşit ve adil bir planlama yapılmalı. Su hizmetlerinde ve yönetiminde, hizmetin kamusal özü korunmalı, yönetimde katılımcı modeller geliştirilmeli. Su kaynaklarının kullanımında öncelik tüm canlılara, insanlara, ekolojinin ve doğal yaşamın korunmasına verilmeli.

Suyu tasarruflu ve bilgiye dayalı kullanma bilinci, ferdi, kurumsal ve kamusal olarak muhakkak geliştirilmelidir. Devletin etkin su yönetimi politikalarına halkın katılımı ve sahiplenmesi sağlanmalı. Su, barışa ve insanlığa hizmet etmeli! Kavgalara ve savaşa değil... Bize verilmiş bulunan ve adı su olan bu hediye sebebiyle yüce yaratıcımıza minnettarlık duymalıyız. İnsanımız su gibi özel, su gibi güzel, su gibi berrak ve su gibi yararlı olmanın gayreti içine girmeli. Su gibi insanların damarlarına girebilmeyi öğrenmeli, ona hayat vermeli ve vazgeçilmez olmalıyız.

‘Su tüketimi’ değil, ‘su kullanımı’ ibaresini dilimize yerleştirmeliyiz. Biz, insanoğlu olarak suyu tüketmekten ziyade, ihtiyaçlarımızı gidermek üzere, israf etmeden, paylaşarak, hakkımızı bilerek kullanmayı öğrenmeliyiz. Bunu içselleştirmeli ve bir yaşam biçimi haline dönüştürmeliyiz. Su kullanım bilincini ve buna bağlı olarak çevre bilincini bir yaşam biçimi olarak toplumumuza kazandırmalıyız. Bu, geleceğimiz için çok önemli...

Etkin su yönetimi, su tasarrufu yanında enerji verimliliğini ve zamandan tasarrufu da beraberinde getirecektir. Su temini, toplanması, arıtılması, dağıtımı ve kullanımı için ayracağımız kaynaklarda ve işletme giderlerinde de hatırı sayılır iyileşmeler sağlayacaktır. Kaynak israfı önlenecektir. Daha çok kaynak temini için çevreye verilen zarar azalacaktır. Aile ve devlet bütçemize sağlanacak tasarruf ile eğitime, kültüre ve yükselen bir değer olan ülkemizin gelişmesine kaynak aktarılacaktır.

Başarılı bir şekilde oluşturacağımız su yönetimi politikalarını ve uygulamalarını kendi içimizde yaşam biçimine getirmekle birlikte öncelikle komşu ülkelerimiz olmak üzere tüm dünya ile paylaşmalıyız. Ortak bir değerimiz olan suyun etkin kullanımı için devletlere ve halklara yardımcı olmak üzere bu konudaki işbirliğini, ortak çalışmalarını başlatmalı ve arttırmalıyız.